

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 6. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om erhvervsfremme

[af erhvervsministeren (Rasmus Jarlov)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Erhvervsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3-5. Radikale Venstres medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Indstillinger

Et flertal i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervsministeren under nr. 1 og 3-5 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det af RV under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et andet mindretal i udvalget (EL og ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af erhvervsministeren under nr. 1 og 3-5 stillede ændringsforslag og hverken for eller imod det af RV under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et tredje mindretal i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af erhvervsministeren under nr. 1 og 3-5 stillede ændringsforslag og imod det af RV under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et fjerde mindretal i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker følgende: Centralisering har taget overhånd i de borgerlige politiske beslutninger. Først og fremmest har kommunalreformen, der reducerede 271 kommuner til 98 kommuner og erstattede 14 amter med 5 regioner, centraliseret Danmark. Siden fulgte reformer, der centraliserede yderligere: Domstole, politi, sygehusvæsen, SKAT – større og færre enheder, længere væk fra borgerne.

Det har haft alvorlige konsekvenser for balancen i Danmark. Og desværre fortsætter centraliseringen af Danmark med dette lovforslag. Det er ikke en udvikling, Socialdemokratiet bifalder.

Socialdemokratiet er enig i, at erhvervsfremmesystemet skal være overskueligt for de danske virksomheder. Selvfølgelig skal virksomhederne let kunne finde den rådgivning og hjælp, som de har behov for. Derfor var Socialdemokratiet parat til at luge ud i den jungle af overlappende ordninger og tilbud, som længe har præget erhvervsfremmeområdet. Socialdemokratiet anerkender, at der er et klart behov for færre aktører, stærkere klynger, mindre administration og færre overlap og en større grad af digitalisering.

Men hvor Socialdemokratiet gerne ville forenkle, øge kvaliteten og bevare den stærke regionale og kommunale forankring af indsatsen, ja, der ville regeringen endnu engang gå ned ad centraliseringens vej.

Indtil nu har ansvaret for erhvervsfremme være delt mellem stat, regioner og kommuner. Men regeringen og Dansk Folkeparti har skrevet regionerne ud af ligningen med det smalle forlig. Det mener vi er et tab for dansk erhvervsliv.

Ved at centralisere erhvervsfremmeindsatsen i staten er der overhængende fare for, at man mister fornemmelsen for virksomhedernes hverdag, der selvfølgelig er præget af, hvor de ligger i landet. Med centraliseringen mister man det

lokale kendskab og det regionale overblik, som er essentielt for at fremme erhvervene målrettet.

Regionerne har ellers fungeret som bindeleddet i en række decentrale partnerskaber mellem virksomheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, kommuner og altså indtil nu regionerne, som har skabt nye muligheder for vækst og udvikling rundt om i hele landet.

En lang række decentrale partnerskaber har styrket erhvervslivets muligheder. F.eks. partnerskaberne bag offshoreindustrien i Esbjerg, bag den midt- og vestjyske vindmøleindustri eller bag opstarten på Center for Industriel Elektronik på Als – alle eksempler på, hvordan man kan fremme erhvervene og den regionale udvikling effektivt, når man ved, hvad der rykker lokalt og regionalt, og derfor kan bringe de rette folk sammen.

Derfor er det et tab og ikke et udtryk for forenkling, at regionerne med L 67, L 68 og L 73 stort set bliver skrevet ud af erhvervsfremmeindsatsen i Danmark. Med afskaffelsen af regionernes rolle i erhvervsfremmeindsatsen er det regeringens tanke, at staten fremover skal udmønte EU-strukturfondsmidlerne til regional udvikling. Det er et mærkværdigt område at centralisere, da hele kongstanken bag de regionale udviklingsmidler er, at de skal udmøntes i regionale partnerskaber. Ligeledes synes regionernes mulighed for at indgå i bl.a. grænseoverskridende og internationalt samarbejde at blive svækket med lovforslaget. En mulig konsekvens af dette kan blive, at det arbejde mellem kommuner og regioner, hvor man samarbejder om at trække EU-midler hjem til Danmark, svækkes.

En af styrkerne ved dansk erhvervsfremme har ellers været, at der hidtil har været et tæt samarbejde med videninstitutioner, erhvervsliv og erhvervsfremmesystemet på regionalt niveau. Styrken består i netværk med kendskab til hinanden og dialog.

I høringsvarene fra Danske Universiteter, DTU, TEKNAT Dekankollegiet anføres store betænkeligheder med centraliseringen af erhvervsfremme.

TEKNAT Dekankollegiet siger, at forslaget stort set fjerner viden- og uddannelsesinstitutionerne i den fremtidige erhvervsfremmeindsats, og er stærkt bekymret over, at regeringen fjerner regionerne som centrale aktører i dansk erhvervsfremme. DTU er bekymret, fordi centraliseringen vil hæmme dialogen mellem videninstitutioner, interesseorganisationer, regionale innovationsmiljøer og virksomheder. Danske Universiteter forudser en svækkelse af universiteternes deltagelse i erhvervsfremmen. Ministerens svar til disse bekymringer er, at der er en plads til videninstitutionerne i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Ministeren udviser hermed mangel på forståelse for, at styrken ved at have en regional forankring af dele af erhvervsfremmeindsatsen er, at nærhed, netværk og dialog er en styrke, som sikrer, at viden fra forskningsverdenen bliver til produkter, processer og services, som skaber vækst og produktivitet i dansk erhvervsliv.

En væsentlig krumtap i hele regeringens centralisering af erhvervsfremmesystemet bygger på, at dele af den kommunale erhvervsservice skal afløses af en øget digitalisering, båret igennem af en ny it-plattform, der ikke forventes at væ-

re parat, når det gamle erhvervsfremmesystem afvikles ved udgangen af 2018. Når loven træder i kraft den 1. januar 2019, skal virksomhederne vente et halvt år på den digitale platform, som bl.a. skal løse noget af den decentrale erhvervsfremmeindsats i kommunerne. Med andre ord er der fare for, at regeringen kommer til at gentage det fejlgreb, som blev gjort under implementeringen af den digitale tinglysning. Man høster rationaliseringsgevinsterne, inden det nye system, som skal erstatte den kommunale og regionale service, er udviklet.

Det er svært at se, hvorfor erhvervsfremmeaftalen skulle hastes igennem i foråret, når den digitale platform, som skal erstatte dele af den kommunale erhvervsfremme, først starter medio 2019 og først er færdigudviklet efter en årrække.

Socialdemokratiet har en konstruktiv skepsis, når det kommer til udviklingen af nye offentlige digitale projekter.

Socialdemokratiet har derfor haft erhvervsministeren i samråd i Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg om udviklingen af den nye digitale platform for at få målet og udviklingsprocessen bedre belyst og få større vished for, hvad vi og virksomhederne kan forvente af den nye digitale platform. Her udviste erhvervsministeren en manglende indsigt i udviklingen af den nye digitale platform. Derfor har der været gennemført en teknisk gennemgang af udviklingen af it-plattformen, som viste, at udviklingen af den digitale platform er velforberedt.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget henviser til Enhedslistens ordførertale ved 1. behandling af L 67, L 68 og L 73 den 8. november 2018.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af S):

Til § 3

1) I *stk. 3* ændres »Europa-Parlamentets og Rådets forordning om procedure« til: »Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 764/2008 af 9. juli 2008 om procedure«.

[Lovteknisk ændring]

Af et *mindretal* (RV):

Ny paragraf

2) Efter § 12 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Der etableres erhvervshuse i følgende syv byer:

- 1) Aalborg.
- 2) Aarhus.
- 3) Herning.
- 4) Odense.
- 5) Haderslev.

- 6) Sorø.
- 7) København.

Stk. 2. Der etableres filialer i fem følgende byer:

- 1) Nykøbing M.
- 2) Horsens.
- 3) Hillerød.
- 4) Vordingborg.
- 5) Rønne.

Stk. 3. Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte erhvervshuses og de i stk. 2 nævnte filialers placering i de nævnte byer.«
[Antal erhvervshuse og filialer og disses placering]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af S):

Til § 13

3) Efter stk. 4 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 5. Uanset stk. 1 kan erhvervsministeren efter nærmere aftale med KL godkende, at der i bestyrelserne deltager en observatør, der repræsenterer de særlige bornholmske forhold.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

[Undtagelse vedrørende sammensætning af erhvervshusbestyrelsen]

Ny paragraf

4) Efter § 32 indsættes før overskriften før § 33:

»Beskæftigelsesministeriet

§ 02. I lov nr. 1482 af 23. december 2014 om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., som ændret senest ved § 4 i lov nr. 707 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 27, stk. 1, § 28, stk. 4, og § 29, nr. 3, ændres »vækstfora« til: »erhvervshuse«.

[Konsekvensrettelser]

Til § 41

5) I den under nr. 2 foreslåede ændring af § 194, stk. 1, ændres »udviklings- og forskningssamarbejde,« til: »udviklings- og forskningsarbejde,«.

[Lovteknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at henvisningen til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om procedure ændres til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 764/2008 af 9. juli 2008 om procedurer. Der er tale om en lovteknisk ændring af henvisningen, og ændringen medfører ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

Til nr. 2

Med henvisning til den politiske aftale af 24. maj 2018 om forenkling af erhvervsfremmesystemet mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti samt »Aftale om etablering af tværkommunale erhvervshuse« mellem Erhvervsministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) af 25. oktober 2018 foreslår regeringen, at der skal etableres seks erhvervshuse med særskilte bestyrelser og seks filialer. Det fremgår, at erhvervshusene skal placeres i Aalborg, Aarhus, Odense, Haderslev, Sorø og København, og filialerne i Nykøbing Mors, Herning, Horsens, Hillerød, Vordingborg og Rønne.

Det er Radikale Venstres opfattelse, at der bør etableres et erhvervshus i Herning – ikke kun en filial. Ændringsforslaget har til formål at udmønte dette.

Ændringsforslaget imødekommer et ønske fra en lang række kommuner i Midt- og Vestjylland om at kunne fortsætte samarbejdet om erhvervsudviklingen i området, jf. høringsvaret fra Business Region MidtVest.

Radikale Venstre mener, at det er vigtigt at sikre, at virksomhederne i Midt- og Vestjylland fortsat udvikles, herunder i forhold til internationalisering, kapitalformidling og innovation, og at dette bedst kan ske, ved at de specialiserede statslige ordninger forankres i et erhvervshus i Herning.

Derudover finder Radikale Venstre, at etableringen af et erhvervshus i Herning skaber en bedre balance mellem erhvervshusenes fordeling i landet.

Til nr. 3

Det foreslås, at erhvervsministeren uanset stk. 1 efter nærmere aftale med KL kan godkende, at der i bestyrelserne deltager en observatør, der repræsenterer de særlige bornholmske forhold.

Det følger af den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti af 24. maj 2018 om forenkling af erhvervsfremmesystemet, at der etableres tværkommunale erhvervshuse med tilhørende filialer, herunder en filial på Bornholm. For at tage højde for de særlige bornholmske forhold, får filialen på Bornholm en selvstændig bestyrelse, der på linje med de øvrige erhvervshusbestyrelser kan bidrage til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats.

For at understøtte en sammenhængende og effektiv specialiseret erhvervsservice, der tager højde for bornholmske virksomheders behov, vurderes det hensigtsmæssigt, at formanden for filialbestyrelsen på Bornholm kan få plads som observatør i bestyrelsen for det erhvervshus, som filialen er tilknyttet. Tilsvarende kan det pågældende erhvervshus få en observatørpost i filialbestyrelsen.

Det foreslåede stykke berører ikke den observatørpost, som Erhvervsministeriet er tillagt i medfør af stk. 3.

Til nr. 4

Efter § 27, stk. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. skal de regionale råd bl.a. understøtte samarbejde med uddannelsesinstitutioner og vækstfora.

Efter § 28, stk. 4, udpeger rådet som tilforordnet bl.a. en repræsentant for vækstfora. Efter § 29, nr. 3, varetager det regionale arbejdsmarkedsråd bl.a. opgaven med at samarbejde og koordinere beskæftigelsesindsatsen med arbejdsløshedskasser og øvrige aktører, herunder vækstfora.

Som følge af nedlæggelsen af de seks regionale vækstfora foreslås, at de steder i loven, hvor vækstfora nævnes, dvs. i § 27, stk. 1, § 28, stk. 4, og § 29, nr. 3, i loven, ændres dette til erhvervshuse.

Til nr. 5

Det foreslås, at begrebet udviklings- og forskningssamarbejde ændres til udviklings- og forskningsarbejde. Der er tale om en lovteknisk justering af begrebet, så begrebet bringes i overensstemmelse med gældende ret, og ændringen medfører ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. oktober 2018 og var til 1. behandling den 8. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget blev ved 1. behandling sambehandlet med lovforslag nr. L 67 (Forslag til lov om ændring af lov om dansk turisme og lov om Visitdenmark) og L 68 (Forslag til lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond).

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF) Merete Dea Larsen (DF)

Tilde Bork (DF) Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Carl Holst (V)

Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V) Jane Heitmann (V) May-Britt Kattrup (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm.

Anders Johansson (KF) Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Kaare Dybvad (S)

Morten Bødskov (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Thomas Jensen (S) Malou Lunderød (S) Pelle Dragsted (EL)

Rune Lund (EL) Rasmus Nordqvist (ALT) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 3. juli 2018 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 267 (folketingsåret 2017-18). Den 23. oktober 2018 sendte erhvervsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Teknisk gennemgang

Erhvervsministeren og embedsmænd fra Erhvervsministeriet har den 6. december 2018 foretaget en teknisk gennemgang over for udvalget af den del af lovforslaget, der omhandler den digitale erhvervsfremmeplatform.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 11 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 4 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputation

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt over for udvalget har redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 2 samrådsspørgsmål til mundtlig besvarelse til erhvervsministeren, som ministeren har besvaret i et åbent samråd den 5. december 2018.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 17 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1

Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		